

Nr 54.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 3 mom. barnavårdslagen den 6 juni 1924 (nr 361), m. m.

Genom en den 9 maj 1947 dagtecknad proposition, nr 289, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag om ändrad lydelse av 2 § 3 mom. barnavårdslagen den 6 juni 1924 (nr 361);
- 2) lag angående ändrad lydelse av 2 och 4 §§ lagen den 20 mars 1936 (nr 56) om socialregister;
- 3) lag angående ändrad lydelse av 14 § lagen den 30 juni 1944 (nr 477) om undervisning och vård av bildbara sinnesslöa;
- 4) lag angående ändrad lydelse av 14 § 1 mom. lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering samt
- 5) lag om kommunala pensionstillskott m. m.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de genom propositionen framlagda lagförslagen, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Inledning.

Genom propositionen nr 220 har för årets riksdag framlagts förslag till lag om allmänna barnbidrag. Införandet av allmänna barnbidrag för med sig behov av ändringar i andra författningar. Till övervägande har i detta sammanhang även upptagits frågan i vad mån de allmänna barnbidragen skola föranleda nya och ändrade bestämmelser med avseende å sådana barnbidrag och barntillägg, som ingå i olika socialförsäkrings- och understödsformer. Efter dylika överväganden har genom propositionen nr 288 innevarande riksdag föreslagits att antaga lag om särskilda barnbidrag till änkers och invaliders m. fl. barn, lag om bidrag till änkor och änklingar med barn samt lag om ändring i gällande bidragsförskottslag. I förevarande proposition har samlats de ytterligare förslag till författningsändringar, som blivit nödvändiga till följd av dels den föreslagna lagen om allmänna barnbidrag, dels ock den nya lagstiftningen om särskilda barnbidrag, om bidrag till änkor

och änklingar med barn samt om bidragsförskott. I samband härmed har även uppmärksammats, att den nya lagen om folkpensionering borde föranleda vissa jämkningar i de i förevarande proposition berörda författningarna.

Nyssnämnda propositioner nr 220 och 288 äro föremål för behandling av sammansatt stats- och andra lagutskott.

I. Barnavårdslagen.

Enligt den föreslagna lagen om allmänna barnbidrag skall barnavårdsnämnden i olika hänseenden fungera som lokalt organ vid barnbidragsverksamhetens handhavande.

Föredragande departementschefen, statsrådet Möller, anför på denna punkt följande:

»Då sålunda i den föreslagna lagen om allmänna barnbidrag särskilda skyldigheter åläggas barnavårdsnämnderna, synes det vara erforderligt att i den uppräknig som förekommer i 2 § 3 mom. barnavårdslagen av lagar, i vilka särskilda skyldigheter ålagts barnavårdsnämnd eller dess ordförande, även medtaga lagen om allmänna barnbidrag. Enär bestämmelserna rörande allmänna barnbidrag föreslagits skola träda i kraft den 1 juli 1947, torde jämväl den nu föreslagna ändringen i barnavårdslagen böra träda i kraft nämnda dag.»

II. Lagen om socialregister.

Enligt lagen den 20 mars 1936 om socialregister skall av fattigvårdsstyrelse eller annat kommunalt organ, som kommunen därtill utser, föras ett register (socialregister) över hjälpverksamheten i kommunen.

I 2 § nämnda lag angivas de personer, vilka skola antecknas i socialregistret. Vid lagens tillkomst uttalades av departementschefen, att om socialregistret, som skulle vara ett register över hjälpverksamheten inom vederbörande kommun, skulle kunna vara till avsett gagn, alla uppgifter, som vore av betydelse vid utövningen av kommunernas hjälpverksamhet, skulle inflyta däri. Härvid borde icke inskränkning göras till allenast uppgifter om understöd. I enlighet med dessa grundsatser hade även uppgifter angående pension ansetts böra inflyta i registret — med undantag för uppgift om grundpension, då sådan utginge utan någon inkomstprövning.

Med hänsyftning på de nu angivna grundsatserna har *departementschefen* i förevarande proposition anført följande:

»Tillämpade på de förmåner, som utgå enligt 1946 års lag om folkpensionering, synas dessa principer böra medföra, att i socialregistret skola

införas uppgifter om folkpension, som utbetalas efter en prövning av den pensionsberättigades inkomst. Sådana förmåner äro änkepension, tilläggs-pension och bostadstillägg. Härvid är att märka, att hustrutillägg — som enligt förslag i proposition nr 50 till årets riksdag skall utbetalas till hustrun själv — utgöres av tilläggs-pension och i förekommande fall bostadstillägg. Med nu nämnda pensionsförmåner torde i förevarande hänseende böra jäms-tällas särskilt bostadstillägg, vilket utgår till pensionsberättigad i enlighet med grunder, som kommunen har att bestämma, men som skall anses såsom folkpension. Däremot synes, i likhet med vad som gäller beträffande dem som uppbära endast grundpension enligt 1935 års lag om folkpensionering, åldringar, som uppbära endast allmän ålderspension, eller invalider, som åtnjuta enbart grundpension, icke böra antecknas i socialregistret. Dessa förmåner utgå nämligen utan inkomstprövning. Vad angår blindtillägg, vilken förmån ersätter den efter viss behovsprövning utgående blindhets-ersättningen, skall enligt nya lagen varje blind pensionsberättigad erhålla sådant tillägg utan annan prövning än beträffande invaliditeten. I och för sig är blindtillägget sålunda ej av den beskaffenhet, att anteckning därom i socialregistret principiellt framstår som påkallat. Emellertid torde det vara av värde för den kommunala hjälpverksamheten att fullständiga upp-gifter föreligga beträffande inom kommunen bosatta personer, som lida av invaliditet i form av blindhet. Jag vill därför förorda, att även personer, till vilka blindtillägg utgår, antecknas i socialregistret.

En ytterligare ändring i lagen om socialregister erfordras vidare med anledning därav att bestämmelserna om sjukvård eller yrkesutbildning, som pensionsberättigad med bidrag av allmänna medel i vissa fall åtnjuter, med någon jämkning av ordalydelsen i förhållande till gällande lag om folkpen-sionering upptagits i 15 § 1 mom. 2 st. av 1946 års folkpensioneringslag.

Utgivandet av särskilda barnbidrag samt av bidrag till änkor och än-kingar med barn enligt nu föreliggande förslag till lagstiftning härom torde jämväl tillhöra sådan understödsverksamhet, varom anteckning bör göras i socialregistret. Jag föreslår fördenskull, att för detta ändamål erforderliga ändringar göras i 2 § lagen om socialregister. Utgivandet av bidragsförskott synes jämväl såsom hittills böra antecknas i socialregistret, oavsett att in-komstprövningen härutinnan föreslås avskaffad.»

De föreslagna allmänna barnbidragen har departementschefen icke ansett vara av beskaffenhet att böra antecknas i socialregistret. Givetvis borde det dock stå vederbörande kommun fritt att, om kommunen så skulle finna lämpligt, besluta, att uppgifter om allmänna barnbidrag i vissa fall skola upptagas i socialregistret.

4 § lagen om socialregister innehåller stadganden om skyldighet för kom-munala organ att underrätta det registerförande organet om beslut, som skola införas i registret.

Härom har *departementschefen* uttalat:

»Den underrättelseplikt, som beträffande vissa pensionsförmåner för närvarande åvilar pensionsnämnden, torde lämpligen böra överflyttas å pensionsnämndens ordförande, för vilken redan nu i några fall sådan delgivningsskyldighet är stadgad. Ordföranden är enligt 1946 års lag om folkpensionering pliktig att tillställa pensionssökande besked om beslut, som av pensionsnämnden fattats i anledning av hans ansökan, och kan samtidigt underrätta det kommunala organ, som för socialregistret om beslutet. De föreslagna särskilda barnbidragen och bidragen till änkor och änklingar med barn böra i förevarande hänseende behandlas på samma sätt som inkomstprövade pensionsförmåner.»

Ändringarna i lagen om socialregister har *departementschefen* ansett böra träda i kraft samtidigt med 1946 års lag om folkpensionering eller den 1 januari 1948.

III. Lagen om undervisning och vård av bildbara sinnesslöa.

I 14 § lagen den 30 juni 1944 om undervisning och vård av bildbara sinnesslöa stadgas, att vård av den, som är inskriven vid centralanstalt, skall vara kostnadsfri från det den inskrivne inträtt i skolåldern till dess han fyllt 21 år, dock att anstalten äger att såsom ersättning för vårdkostnaden uppbära den inskrivne tillkommande folkpension, invalidunderstöd eller barnbidrag.

Enligt 8 § förslaget till lag om allmänna barnbidrag äger det kommunala organ, som svarar för vårdkostnaden, uppbära på visst kvartal belöpande allmänt barnbidrag för barn, som vid kvartalets ingång på allmän bekostnad vårdas å anstalt. Ifrågavarande kommunala organ skall jämväl äga att av barnbidraget gottgöra sig för vårdkostnaden i den mån ersättning därför ej må uttagas av barnet eller annan enskild person. Uppkommer överskott skall detta redovisas till den bidragsberättigade. Bestridas kostnaderna för barns vård å anstalt helt av statsmedel, skall däremot allmänt barnbidrag ej utgå.

Departementschefen har i detta stycke anfört följande:

»Därest de föreslagna bestämmelserna om allmänt barnbidrag för barn, som vårdas å anstalt, lagfästas, synes beträffande bildbara sinnesslöa barn i skolåldern komma att gälla, att huvudmannen för den centralanstalt, där vederbörande barn vårdas, i första hand äger uppbära för barnet utgående allmänt barnbidrag. Då vården enligt 14 § lagen om bildbara sinnesslöa är kostnadsfri, skulle emellertid huvudmannen ej äga att av barnbidraget gottgöra sig vårdkostnaden utan vara pliktig att redovisa hela det uppburna beloppet till barnets moder eller annan person, som är berättigad till bidraget. Detta synes emellertid otillfredsställande. Det allmänna barnbidra-

get torde i stället, i den mån det enligt 8 § lagen om allmänna barnbidrag må uppbäras av huvudmannen för centralanstalten, böra jämsställas med de i 14 § lagen om bildbara sinnesslöa upptagna förmåner, beträffande vilka i nämnda lagrum stadgas, att de må uppbäras av anstalten såsom ersättning för vårdkostnaden. Jag vill därför förorda, att i sistnämnda lagrum införes en bestämmelse av sådan innebörd. Då invalidunderstöd icke skola utgå efter den 1 januari 1948 och bidragen till änkors och invaliders barn från och med nämnda dag avses skola benämnas särskilda barnbidrag, torde härav påkallade redaktionella ändringar i omförmälda lagrum samtidigt böra göras. Ändringarna böra träda i kraft den 1 januari 1948, från och med vilken dag allmänna barnbidrag avses skola utgå.»

IV. Lagen om folkpensionering.

Av betydelse vid beräkning av tilläggspension, änkepension och bostadstillägg, som utgå enligt lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering, är den pensionsberättigades årsinkomst. I 14 § nämnda lag givas närmare regler, hur årsinkomsten skall bestämmas i detta hänseende.

I och med införandet av allmänna barnbidrag uppkommer frågan, huruvida dessa böra räknas som inkomst i folkpensioneringslagens mening. Genom proposition nr 212 till årets riksdag har framlagts förslag till bland annat lag om ändring i kommunalskattelagen av innebörd, såvitt här är i fråga, att allmänt barnbidrag icke skall räknas som skattepliktig inkomst enligt lagen.

Departementschefen har ansett, att de allmänna barnbidragen icke borde räknas såsom inkomst i förevarande avseende. Ett motsatt ståndpunktstagande skulle medföra stötande konsekvenser, i det att tillkomsten av ett barn i t. ex. en invalids familj skulle medföra en reduktion av dennes folkpension, emedan det honom tillkommande allmänna barnbidraget innebure en höjning av hans inkomst. I realiteten skulle alltså invaliden erhålla ett mindre barnbidrag för sitt barn än en arbetsförmögen familjeförsörjare.

Någon motsvarande regel har icke synts departementschefen erforderlig beträffande bidrag till änkors och invaliders barn (särskilda barnbidrag) och bidragsförskott. Dessa bidrag borde nämligen i motsats till de allmänna barnbidragen betraktas som en barnets inkomst och i enlighet härmed icke medräknas vid fastställandet av försörjarens inkomst.

Övriga sociala bidrags ställning i nu ifrågavarande hänseende ansåg departementschefen böra bliva föremål för särskild utredning.

V. Lagen om kommunala pensionstillskott.

Jämlikt lagen den 18 juni 1937 om kommunala pensionstillskott m. m. har fattigvårdssamhälle berättigats att till fattigvårdsstyrelsens förfogande ställa medel för kommunala pensionstillskott, kommunala tillskott till invalidunder-

stöd eller till blindhetsersättning, kommunala tillskott till barnbidrag eller bidragsförskott samt kommunala sjukvårdsbidrag. Därvid skall föreskrivas, att tillskott och bidrag, som utdelas av dessa medel, icke skola vara att anse som fattigvård.

Bestämmelserna i lagen om kommunala pensionstillskott m. m. måste tagas under omprövning med hänsyn till 1946 års folkpensionsreform och den föreslagna nya lagstiftningen om bidrag till änkor och änklingar med barn, om allmänna och särskilda barnbidrag samt om bidragsförskott.

Departementschefen har rörande denna fråga framhållit i huvudsak följande.

I 1946 års lag om folkpensionering ha införts bestämmelser om särskilt bostadstillägg. Storleken av detta tillägg skall bestämmas av vederbörande kommun och bör vara beroende av såväl den faktiska bostadskostnaden som av pensionstagarens egna resurser i form av inkomster och tillgångar. Då emellertid kommunerna i vissa fall måhända icke anse sig böra införa särskilda bostadstillägg, kan i viss omfattning ytterligare tillskott till folkpensionen vara erforderligt. Då det icke synes lämpligt, att detta tillskott utgår i form av fattigvård, torde i avbidan på en reformering av fattigvårdslagstiftningen bestämmelserna om kommunala pensionstillskott böra bibehållas även efter ikraftträdandet av 1946 års folkpensionsreform. De kommunala tillskotten till invalidunderstöd och blindhetsersättning kunna däremot utslutas ur lagen, då ifrågavarande förmåner i den nya folkpensionslagstiftningen innefattas i folkpensionen. Den nya folkpensioneringslagen torde därjämte böra föranleda en formell jämkning av bestämmelserna om kommunala sjukvårdsbidrag. — Den föreslagna nya bidragsformen bidrag till änkor och änklingar med barn skall utgå efter samma grunder som änkepension enligt folkpensioneringslagen samt kunna höjas med särskilt bostadstillägg efter samma grunder som motsvarande tillägg till folkpensionen. Vad som förut yttrats om behovet av ytterligare kommunala tillskott till folkpensionen synes därför i stort sett gälla även ifrågavarande bidrag. — De föreslagna särskilda barnbidragen och bidragsförskotten ha upptagits till sådana belopp, att de tillsammans med de allmänna barnbidragen och vissa kollektiva förmåner, som redan utgå till barn, anses kunna tillförsäkra de berörda barnen (barn till änkor och invalider, barn utom äktenskap) den eftersträlvade minimistandarden. I viss utsträckning kommer dock den nya lagstiftningen icke att medföra någon ökning av de nuvarande förmånernas storlek. Med hänsyn härtill synes anledning saknas att ur lagen om kommunala pensionstillskott m. m. utmönstra bestämmelserna om kommunala tillskott till barnbidrag och bidragsförskott.

Med hänsyn till omfattningen av de föreslagna ändringarna i och tilläggen till lagen om kommunala pensionstillskott m. m. torde den gamla lagen ej böra bibehållas utan en ny lag i ämnet utfärdas. Denna lag bör träda i kraft den 1 januari 1948.

Utskottet.

Förevarande proposition innehåller förslag till vissa lagändringar till följd såväl av de för innevarande riksdag framlagda förslagen till lagstiftning om barnbidrag och om bidrag till änkor och änklingar med barn m. m. som av 1946 års lag om folkpensionering. Utskottet har inhämtat, att sammansatt stats- och andra lagutskott, som behandlar de förut omförmälda propositionerna nr 220 och 288 med förslag till nyssnämnda lagstiftning, föreslagit riksdagen att vidtaga vissa ändringar i ifrågavarande förslag.

Det sammansatta utskottet föreslår sålunda, att lagen om allmänna barnbidrag skall träda i kraft den 1 augusti 1947. Slutstadgandet i det i förevarande proposition framlagda förslaget till lag om ändrad lydelse av 2 § 3 mom. barnavårdslagen bör i anledning härav ändras därhän, att sistnämnda lag skall träda i kraft först den 1 augusti 1947.

Vidare har det sammansatta utskottet företagit viss omnumrering av paragraferna i förslaget till lag om allmänna barnbidrag, vilket medför, att den föreslagna hänvisningen i 14 § lagen om undervisning och vård av bildbara sinnesslöa till 8 § lagen om allmänna barnbidrag bör ändras till att avse 7 § sistnämnda lag.

I övrigt har utskottet icke funnit anledning till erinran mot de genom förevarande proposition nr 289 framlagda lagförslagen.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen — med förklaring, att riksdagen funnit vissa ändringar böra företagas i förslagen till lag om ändrad lydelse av 2 § 3 mom. barnavårdslagen den 6 juni 1924 (nr 361) och till lag angående ändrad lydelse av 14 § lagen den 30 juni 1944 (nr 477) om undervisning och vård av bildbara sinnesslöa — måtte för sin del antaga följande förslag till

1) Lag

om ändrad lydelse av 2 § 3 mom. barnavårdslagen den 6 juni 1924 (nr 361).

Härigenom förordnas, att 2 § 3 mom.¹ barnavårdslagen den 6 juni 1924 skall hava följande ändrade lydelse.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

2 §.

3 mom. Om vissa på barnavårdsnämnden eller dess ordförande ankommande åtgärder är stadgat i lagarna om äktenskaplig börd, om barn i äkten-

¹ Senaste lydelse, se SFS 1944:478.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

skap, om adoption, om barn utom äktenskap, om förbud för vissa underhållsskyldiga att avflytta från riket, om förmynderskap, om förskottering av underhållsbidrag till barn, om allmänna barnbidrag, om socialregister samt om undervisning och vård av bildbara sinnesslöa ävensom i 14 kap. 45 § strafflagen, i lagarna om särskild förundersökning i brottmål och om eftergift av åtal mot vissa underåriga samt i förordningarna om moderskapspenning och om mödrahjälp.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1947.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1947.

---

2) Lag

angående ändrad lydelse av 2 och 4 §§ lagen den 20 mars 1936 (nr 56) om socialregister.

Härigenom förordnas, att 2 och 4 §§¹ lagen den 20 mars 1936 om socialregister skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

2 §.

I socialregistret skola antecknas:

- 1) de personer, — — — kommunens organ;
- 2) inom kommunen boende personer, vilka uppbära folkpension i form av tilläggs pension, änkepension, bostadstillägg, särskilt bostadstillägg, hustrutillägg eller blindtillägg, bidrag enligt lagen om bidrag till änkor och änklingar med barn, mödrahjälp, särskilt barnbidrag eller bidragsförskott eller som med bidrag av allmänna medel åtnjuta sjukvård eller yrkesutbildning, varom i 15 § lagen om folkpensionering förmåles, för förebyggande eller hävande av höggradig nedsättning av arbetsförmågan;
- 3) personer, som — — — i registret.

4 §.

Beslutar kommunalt organ, att hjälp skall utgå till viss person, skall beslutet omedelbart delgivas det registerförande organet. Sådan delgivningsplikt åligger pensionsnämndens ordförande i fråga om folkpension i form av tilläggs pension, änkepension, bostadstillägg, särskilt bostadstillägg, hustrutillägg eller blindtillägg ävensom beträffande bidrag enligt lagen om bidrag

---

¹ Senaste lydelse, se SFS 1937: 388.

till änkor och änklingar med barn, särskilt barnbidrag samt bidrag av allmänna medel för sjukvård eller yrkesutbildning, varom i 2 § 2) sägs, samt barnavårdsnämnd i fråga om mödrahjälp och bidragsförskott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1948.

---

3) Lag

angående ändrad lydelse av 14 § lagen den 30 juni 1944 (nr 477) om undervisning och vård av bildbara sinnesslöa.

Härigenom förordnas, att 14 § lagen den 30 juni 1944 om undervisning och vård av bildbara sinnesslöa skall hava följande ändrade lydelse.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

14 §.

Vård av den, som är inskriven vid centralanstalt, skall vara kostnadsfri från det den inskrivne inträtt i skolåldern till dess han fyllt tjuguettt år, dock att anstalten äger att såsom ersättning för vårdkostnaden uppbära den inskrivne tillkommande folkpension eller särskilt barnbidrag, så ock allmänt barnbidrag, som enligt 8 § lagen om allmänna barnbidrag må utgå för den inskrivne.

(Utskottets förslag:)

14 §.

Vård av den, som är inskriven vid centralanstalt, skall vara kostnadsfri från det den inskrivne inträtt i skolåldern till dess han fyllt tjuguettt år, dock att anstalten äger att såsom ersättning för vårdkostnaden uppbära den inskrivne tillkommande folkpension eller särskilt barnbidrag, så ock allmänt barnbidrag, som enligt 7 § lagen om allmänna barnbidrag må utgå för den inskrivne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1948.

---

4) Lag

angående ändrad lydelse av 14 § 1 mom. lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering.

Härigenom förordnas, att 14 § 1 mom. lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering skall hava följande ändrade lydelse.

14 §.

1 mom. Med årsinkomst avses i denna lag all den inkomst, för år räknad, som någon skäligen kan antagas komma att under den närmaste tiden åt-

njuta. Såsom inkomst räknas icke annan folkpensionsförmån än blindtillägg och ej heller allmänt barnbidrag eller understöd som någon på grund av skyldskap eller svägerlag må vara föranledd att utgiva.

5) Lag

om kommunala pensionstillskott m. m.

Härigenom förordnas som följer.

Till beredande *dels* av understöd (kommunala pensionstillskott), i penningar eller naturaförmåner, åt personer, vilka uppbära folkpension enligt lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering och icke jämlikt 16 § första—tredje styckena samma lag äro uteslutna från tilläggspension, änkepension eller bostadstillägg, men ändock av särskilda skäl finnas vara i behov av fattigvård, *dels* av understöd (kommunala tillskott till bidrag till änkor och änklingar med barn) av enahanda slag åt personer, vilka finnas vara i behov av fattigvård, oaktat de åtnjuta bidrag enligt lagen om bidrag till änkor och änklingar med barn, *dels* av understöd (kommunala tillskott till särskilda barnbidrag eller till bidragsförskott) av enahanda slag åt barn, vilka finnas vara i behov av fattigvård, oaktat för dem utgå barnbidrag enligt lagen den 1947 om särskilda barnbidrag till änkors och invaliders m. fl. barn eller bidragsförskott enligt bidragsförskottslagen den 11 juni 1943, *dels ock* av bidrag (kommunala sjukvårdsbidrag) till bestridande, gemensamt med pensionsstyrelsen, av kostnader för åtgärder till förebyggande eller hävande av höggradig nedsättning av arbetsförmågan, må fattigvårdssamhälle ställa medel till fattigvårdsstyrelsens förfogande med föreskrift, att tillskott och bidrag, som utdelas av dessa medel, icke skola vara att anse såsom fattigvård. Sådana tillskott och bidrag må icke tilldelas andra personer än dem, som äro mantalsskrivna inom fattigvårdssamhället och där äga hemortsrätt i fråga om fattigvård. I övrigt äger samhället bestämma de grunder, som för beviljande av tillskott och bidrag böra av fattigvårdsstyrelsen iakttagas. Har sådant bestämmande ej skett, ankommer på styrelsen att bevilja tillskott och bidrag i den mån styrelsen prövar nödigt. Tillskott må efter omständigheterna jämkas eller indragas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1948, då lagen den 18 juni 1937 (nr 384) om kommunala pensionstillskott m. m. skall upphöra att gälla.

Stockholm den 8 juli 1947.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Norman, Holmbäck, Wistrand, Forslund, Löfvander, Hage, Björkman och Nils Elowsson;

från andra kammaren: herrar Olovson i Västerås, Hagård, Hellbacken, Ryberg, Hermansson, Holm, fru Johansson och herr Jacobsson i Igelsbo.

Reservation

av herrar *Wistrand*, *Björkman* och *Hagård*, vilka anfört:

I den reservation nr 3), som av herrar Mannerskantz och Hagård fogats vid sammansatta stats- och andra lagutskottets utlåtande nr 5 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om särskilda barnbidrag till änkers och invaliders m. fl. barn, m. m., dels ock i ämnet väckta motioner, har på angivna skäl yrkats, att det i nämnda proposition framlagda förslaget till lag om bidrag till änkor och änklingar med barn skulle avse allenast änkor med barn och benämnas lag om bidrag till änkor med barn. Vi dela ifrågasvarande reservanternas uppfattning rörande nämnda lag. Härav föranledas vissa jämkningar i de genom förevarande proposition framlagda lagförslagen.

På grund härav hemställes,

att riksdagen — med förklaring, att de genom förevarande proposition framlagda förslagen till lag angående ändrad lydelse av 2 och 4 §§ lagen den 20 mars 1936 (nr 56) om socialregister och till lag om kommunala pensionstillskott m. m. icke kunnat i oförändrat skick antagas — måtte för sin del antaga följande förslag till

1) Lag

angående ändrad lydelse av 2 och 4 §§ lagen den 20 mars 1936 (nr 56) om socialregister.

Härigenom förordnas, att 2 och 4 §§¹ lagen den 20 mars 1936 om socialregister skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

2 §.

I socialregistret skola antecknas:

1) de personer, — — — kommunens organ;

---

¹ Senaste lydelse, se SFS 1937:388.

2) inom kommunen boende personer, vilka uppbära folkpension i form av tilläggs pension, änkepension, bostadstillägg, särskilt bostadstillägg, hustrutillägg eller blindtillägg, bidrag enligt lagen om bidrag till änkor med barn, mödrahjälp, särskilt barnbidrag eller bidragsförskott eller som med bidrag av allmänna medel åtnjuta sjukvård eller yrkesutbildning, varom i 15 § lagen om folkpensionering förmäles, för förebyggande eller hävande av höggradig nedsättning av arbetsförmågan;

3) personer, som — — — i registret.

4 §.

Beslutar kommunalt organ, att hjälp skall utgå till viss person, skall beslutet omedelbart delgivas det registerförande organet. Sådan delgivningsplikt åligger pensionsnämndens ordförande i fråga om folkpension i form av tilläggs pension, änkepension, bostadstillägg, särskilt bostadstillägg, hustrutillägg eller blindtillägg ävensom beträffande bidrag enligt lagen om bidrag till änkor med barn, särskilt barnbidrag samt bidrag av allmänna medel för sjukvård eller yrkesutbildning, varom i 2 § 2) sägs, samt barnavårdsnämnd i fråga om mödrahjälp och bidragsförskott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1948.

---

2) Lag

om kommunala pensionstillskott m. m.

Härigenom förordnas som följer.

Till beredande *dels* av understöd (kommunala pensionstillskott), i penningar eller naturaförmåner, åt personer, vilka uppbära folkpension enligt lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering och icke jämlikt 16 § första —tredje styckena samma lag äro uteslutna från tilläggs pension, änkepension eller bostadstillägg, men ändock av särskilda skäl finnas vara i behov av fattigvård, *dels* av understöd (kommunala tillskott till bidrag till änkor med barn) av enahanda slag åt personer, vilka finnas vara i behov av fattigvård, oaktat de åtnjuta bidrag enligt lagen om bidrag till änkor med barn, *dels* av understöd (kommunala tillskott till särskilda barnbidrag eller till bidragsförskott) av enahanda slag åt barn, vilka finnas vara i behov av fattigvård, oaktat för dem utgå barnbidrag enligt lagen den 1947 om särskilda barnbidrag till änkors och invaliders m. fl. barn eller bidragsförskott enligt bidragsförskottslagen den 11 juni 1943, *dels ock* av bidrag (kommunala sjukvårdsbidrag) till bestridande, gemensamt med pensionssty-

relsen, av kostnader för åtgärder till förebyggande eller hävande av höggradig nedsättning av arbetsförmågan, må fattigvårdssamhälle ställa medel till fattigvårdsstyrelsens förfogande med föreskrift, att tillskott och bidrag, som utdelas av dessa medel, icke skola vara att anse såsom fattigvård. Sådana tillskott och bidrag må icke tilldelas andra personer än dem, som äro mantalsskrivna inom fattigvårdssamhället och där äga hemortsrätt i fråga om fattigvård. I övrigt äger samhället bestämma de grunder, som för beviljande av tillskott och bidrag böra av fattigvårdsstyrelsen iakttagas. Har sådant bestämmande ej skett, ankommer på styrelsen att bevilja tillskott och bidrag i den mån styrelsen prövar nödigt. Tillskott må efter omständigheterna jämkas eller indragas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1948, då lagen den 18 juni 1937 (nr 384) om kommunala pensionstillskott m. m. skall upphöra att gälla.

Iduns tryckeri, Esselte ab. Stockholm 1947
717247